

Perspektywy Pracy dla Polaków w Austrii

Członkostwo Polski w UE w przypadku Austrii nie oznacza swobodnego dostępu do rynku pracy. Austria wynegocjowała 7-letni okres przejściowy dla wszystkich nowych państw UE. Nie uległa zmianie dotychczasowa wysokość kontyngentów ilościowych na zatrudnianie cudzoziemców, cudzoziemców tym obywateli nowych krajów członkowskich. Roczny kontyngent wynosi około 23 tys. Zezwoleń, Zezwoleń tym ok. 15 tys. Dla pracowników sezonowych. Kluczowym dokumentem dla cudzoziemców podejmujących pracę po raz pierwszy jest pozwolenie na zatrudnienie.

Zgodnie z traktatem akcesyjnym jedynie ci Polacy, którzy będą co najmniej przez rok legalnie zatrudnieni w Austrii (ale nie jako au pair, robotnicy sezonowi czy praktykanci), mają prawo swobodnego dostępu do tamtejszego rynku pracy, czyli są traktowani jako obywatele „starej” UE.

Polacy teoretycznie mają szansę na zatrudnianie w Austrii, praktycznie jednak uzyskanie pozwolenia na pracę jest bardzo trudne. Rygorystyczne podejście do zatrudniania cudzoziemców oraz bardzo hermetyczny rynek pracy sprawia, że osoby aktualnie poszukujące zatrudnienia w Austrii mają duże problemy z podjęciem legalnej pracy. Przepisy tego państwa głoszą, bowiem że obcokrajowcy mogą stanowić zaledwie 8% siły roboczej kraju. Ten niewielki limit już niestety w dużej mierze wykorzystany przez cudzoziemców mieszkających w Austrii na stałe (należy do nich ok. 9 tys. Polaków).

Udzielenie pozwolenia na pracę jest więc uzależnione od sytuacji na lokalnym rynku pracy i wymaga wykazania przez pracodawcę, że nie może znaleźć chętnego (i spełniającego wymagania) pracownika mieszkającego w Austrii. Nawet w takiej sytuacji pracownik uzyskuje tylko „ograniczone pozwolenie na pracę”. Dopiero po roku nabywa prawo do swobodnego poruszania się po austriackim rynku pracy, a jego rodzina po 18 miesiącach.

miesiącach ograniczone pozwolenie na pracę występuje pracodawca, musi mieć jednak świadomość istniejących ograniczeń- nie może np. zatrudniać obcokrajowca w chronionych sektorach usług, do których należą usługi związane z rolnictwem, kamieniarstwem, kowalstwem, metaloplastyką, budownictwem, ochroną fizyczną, sprzątaniem czy pielęgnowaniem w domu.

Osoby decydujące się na zatrudnienie w Austrii muszą uzyskać zezwolenie na pracę oraz pozwolenie na pobyt. O dokumenty te starać się można w Ambasadzie Austriackiej. Punktem wyjścia do rozpoczęcia całej procedury jest znalezienie pracodawcy, który będzie chciał zatrudnić obcokrajowca.

Dodatkowo pracodawca musi chcieć wystąpić do Serwisu Rynku Pracy z wnioskiem o zezwolenie zatrudnienia pracownika z nowych krajów UE. Zgodę otrzyma jeśli udowodni że dany pracownik jest mu niezbędny. Dopiero wtedy pracodawca może otrzymać umowę i zaświadczenie urzędowe od swojego

przełożonego. Z tymi dokumentami przyszły pracownik powinien udać się do ambasady w Warszawie lub konsulatu w Krakowie w celu otrzymania austriackiej wizej pobytowej.

Pozwolenie na pracę wydawane jest wyłącznie wówczas, gdy spełnione są konkretne, ściśle określone warunki, takie jak:

- zachowanie obowiązujących w Austrii warunków pracy i płac
- brak na rynku pracy odpowiednich kandydatów na dane miejsce (czyli chętnych Austriaków bądź obywateli „starej” UE).
- niewyczerpane limity roczne cudzoziemców na rynku pracy

W Austrii podobnie jak w Niemczech pracę można znaleźć w rolnictwie i sadownictwie, np. przy zbieraniu owoców i warzyw. Najłatwiej znaleźć pracę zimą. Najwięcej ofert pracy pochodzi z ośrodków narciarskich, hoteli, gastronomii, wypożyczalni sprzętu. Warunkiem jest znajomość języków obcych. Poza sezonem pracodawcy oferują tylko wówczas, gdy ich naprawdę potrzebują, bądź chcą zaoszczędzić pieniądze. Stawki dla obcokrajowców są zwykle sporo niższe niż dla Austriaków. Pracownicy sezonowi zatrudniani są głównie w rolnictwie, leśnictwie, hotelarstwie i gastronomii. Praca sezonowa może trwać max. sześć miesięcy wolno ją wykonywać tylko wtedy, gdy ma się zezwolenie austriackiego urzędu do spraw zatrudnienia AMS, wystawione na wniosek pracodawcy oraz wizę pobytową wydaną przez Ambasadę Austrii w Polsce. Studenci i uczniowie mający w Austrii pozwolenie na pobyt mogą otrzymać zgodę na zatrudnienie sezonowe na okres nieprzekraczający trzech miesięcy roku kalendarzowym. Obecnie rozporządzenia o zatrudnianiu pracowników sezonowych mogą być wydawane dla każdej grupy zawodowej. Największe szanse na zdobycie zatrudnienia mają tzw. pracownicy kluczowi (o wysokich kwalifikacjach, szczególnych, poszukiwanych przez miejscowy rynek pracy popartych doświadczeniem). Odpowiedni wniosek o wydanie zezwolenia na pracę i na pobyt pracownika kluczowego sporządza sam zainteresowany. Składa go pracodawca w rejonowym urzędzie do spraw cudzoziemców lub w urzędzie premiera kraju związkowego. Wniosek rozpatrywany jest najpierw przez urząd do spraw cudzoziemców, a następnie przez Urząd Pośrednictwa Pracy. Pozwolenie na zatrudnienie może być wystawione po uprzednim badaniu rynku pracy. Pozwolenie jest ważne jeden rok i może być przedłużane w postaci tzw. zgody na pracę lub pozwolenia na zatrudnienie. W przypadku personelu kluczowego zezwolenie na pobyt jest tożsame z zezwoleniem na pracę. Cała procedura trwa około sześciu tygodni. Pracę można uzyskać jako opiekunka dla dzieci oraz pomoc w gospodarstwie domowym. Najczęściej trwa ona od 10-12 miesięcy. Możliwość zatrudnienia jako wolontariusz, gdzie pozwolenie na pracę nie jest wymagane. Niezbędne jest natomiast przez urząd pośrednictwa pracy potwierdzenie zgłoszenia do pracy w tym charakterze. Za wolontariuszy uważane są osoby, które zostały zatrudnione:

- dla poszerzenia i wykorzystania swojej wiedzy dla zdobycia praktyki zawodowej
- bez prawa poboru wynagrodzenia ale też bez obowiązku świadczenia pracy
- na okres max trzech miesięcy kalendarzowym

Praktykanci wakacyjni to cudzoziemcy, którzy studiują na austriackiej uczelni publicznej i w ramach nauki odbywają praktykę. Polscy studenci nie znajdują pracy w Austrii podczas wakacji, zabrania tego prawo. Taką możliwość mają tylko ci, którzy studiują w Austrii.

Bibliografia:

Europejski Portal Pracy
Gulf Hurricane Relief
Make Your Donation Today
Ministerstwo Spraw Zagranicznych
Ambasada Austrii w Warszawie

Sporządził:

Andrzej Silikowski
Wejherowo ul. Kołtątaja 3\1